

EURÓPAI PARLAMENT

2014 - 2019

Plenárisülés-dokumentum

13.5.2015

B8-0456/2015

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a B8-0117/2015. számú szóbeli választ igénylő kérdéshez

az eljárási szabályzat 128. cikkének (5) bekezdése alapján

a Xylella okozta vészhelyzetről
(2015/2652(RSP))

José Bové
a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

RE\1061518HU.doc

PE555.235v01-00

HU

Egyesülve a sokféleségben

HU

**Az Európai Parlament állásfoglalása a *Xylella* okozta vészhelyzetről
(2015/2652(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel a *Xylella fastidiosa* Unióba történő behurcolásának és Unión belüli elterjedésének megelőzését célzó intézkedésekről szóló 2015. április 29-i bizottsági végrehajtási határozatra,
  - tekintettel a növényeket vagy növényi termékeket károsító szervezeteknek a Közösségbe történő behurcolása és a Közösségen belüli elterjedése elleni védekezési intézkedésekről szóló 2000/29/EK tanácsi irányelvre¹,
  - tekintettel a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló 2009/128/EK irányelvre²,
  - tekintettel a *Xylella fastidiosa* okozta vészhelyzet kapcsán a Bizottsághoz intézett kérdésre (O-000038/2015 – B8-0117/2015),
  - tekintettel eljárási szabályzata 128. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) egy, a *Xylella fastidiosa*ra vonatkozó kockázatelemzésről szóló, friss tudományos szakvéleményében kijelentette, hogy a kiirtást több elem is kivitelezhetetlenné teszi; mivel az EFSA konkrétan azt állította, hogy „nincsenek arra utaló bizonyítékok, hogy a kiirtás mint opció sikerrel járhat, amennyiben a betegség egy adott területen már megjelent”, és hogy következésképpen „a behurcolás megelőzését kell előnyben részesíteni”, míg a „betegség elterjedésekor már nem lehetséges” behatárolás stratégiájának hatékonysága „az elhanyagolhatótól a mérsékeltig terjed”;
- B. mivel ugyanebben a szakvéleményben az EFSA kijelentette, hogy „a betegség átterjedésének korlátozását és a vektorrovar megfékezését célzó, intenzív rovarölőszer-használat közvetlen és közvetett következményekkel járhat a környezetre nézve azáltal, hogy egész tápláléklánccokat változtat meg, lépcsőzetes hatást kifejtve, és ezáltal különböző táplálkozási szinteket érint” és hogy „a rovarölő szerekkel végzett, kiterjedt kezelések az emberek és az állatok egészségére nézve is kockázatot jelentenek”;
- C. mivel a *Xylella fastidiosa* szóban forgó törzseivel kapcsolatos kórtan fertőzési és továbbítási mechanizmusainak bonyolult részletei még nem teljesen ismertek, a járvány kezelése során az elővigyázatosság elvét kell alkalmazni, és a legpusztítóbb és visszafordíthatatlan fellépéseket csak végső esetben szabad alkalmazni a kevésbé romboló intézkedések lépcsőzetes alkalmazása után;

---

¹ HL L 169., 2000.7.10., 1. o.

² HL L 309., 2009.11.24., 71. o.

- D. mivel a kártevők inváziójának, kialakulásának és elterjedésének való ellenállás képessége függ a kiegyensúlyozott és biológiailag sokféle, élő és egészséges talajjal, illetve a növények védelmét szolgáló hasznofajokkal rendelkező agro-ökoszisztémáktól; mivel azonban egy életközösségben az új invazív kártevők ellenőrizetlenül szaporodhatnak és terjedhetnek;
- E. mivel a növényvédő szerek helytelen használata a nem célzott fajokra – többek között a hasznos mikrobákra – gyakorolt hatása révén megzavarhatja a természetes védelmi stratégiákat, így az agro-ökoszisztéma érzékeny lesz a jövőbeli támadásokra;
1. úgy véli, hogy az uniós válasznak első körben robusztusnak és üzembiztosnak kell lennie, anélkül, hogy tönkretenné az érintett és a potenciálisan érintett régiók vidéki megélhetését vagy természeti tőkéjét és jövőbeni termelékenységét;
  2. úgy véli, hogy mivel a kialakulás után rendkívül nehéz és kevéssé esélyes a betegség elterjedésének megfékezése, kiemelkedő fontosságú felszólítani a gazdanövények és potenciális gazdanövények fertőzött régiókból az Unión kívülre irányuló vagy azon belüli mozgásának szigorú leállítására; ezért úgy véli, hogy a teljes karantén elengedhetetlen a fertőzött övezetektől érkező, potenciálisan fertőzött anyagok tekintetében, és hogy ennek megfelelően felelőtlenek azok a bármely körülmények között adott eltérések, amelyek akár a legkisebb kockázattal járnak; úgy véli, hogy különösen az eltérés feltételeit megállapító bizottsági végrehajtási határozat 4. cikkének (6) és (7) bekezdése tekintetében, a baktérium továbbra is jelen lenne a környezetben, és mivel hiányos az átadásra vonatkozó információ, elővigyázatos megközelítést kell alkalmazni és az övezetek meghatározása tekintetében eltérést nem szabadna engedélyezni; különösen a 17. cikk tekintetében úgy véli, hogy túlságosan kockázatos egy potenciális gazdanövény behozatala az Unióba olyan harmadik országokból, ahol a betegség tudottan jelen van, különösen, hogy adott esetben mindkét oldalon előfordulhat, hogy az ellenőrzési rendszerek megbízhatatlanok vagy működésképtelenek;
  3. úgy véli, hogy a növényi szaporítóanyagoknak a *Xylella fastidiosa* törzsei által fertőzött országokból (Egyesült Államok, Mexikó, Costa Rica stb.) való behozatalára vonatkozó tilalom mellett a Bizottságnak létre kell hoznia és rendszeresen naprakésszé kell tennie egy jegyzéket, amely a kockázatosnak ítélt harmadik országokat tartalmazza;
  4. kéri a fokozottabb felügyeletét és ellenőrzését azoknak a növényi szaporítóanyagoknak, amelyek a betegség által érintett övezetekkel határos országokból érkeznek;
  5. úgy véli, hogy a bizottsági szövegben meg kell állapítani a betegségtől mentesnek szánt elterjedési területek fizikai védelmét, aminek dupla rétegű, hermetikus üvegházak használatát is magában kell foglalnia annak érdekében, hogy a betegségtől mentes növények az őket körülvevő környezettől teljesen elszigetelten élhessenek, és fel kell készülni a fertőzött és később a betegségtől megszabadított övezetek újratelepítésére;
  6. hangsúlyozza, hogy tájékoztató kampányokat kell folytatni az EU potenciálisan érintett területein – különösen a földközi-tengeri medencében, ahol az olivák és egyéb potenciális gazdanövények termesztése létfontosságú a megélhetéshez – annak érdekében, hogy felvilágosítsák a mezőgazdasági ágazat, de a kertészeti ágazat

szereplőit is, többek között a dísznövények kereskedőit, a professzionális kertészeket és fogyasztóikat;

7. ragaszkodik az olajfák és egyéb potenciális gazdanövények kiirtásából eredő faveszteség és megélhetés/jövedelem tekintetében elszenvedett kár a megfelelő kompenzációjához, és különösen ahhoz, hogy az ehhez való uniós hozzájárulást a válságtartalékból finanszírozzák;
8. figyelmeztet arra, hogy ez a növény-egészségügyi válság nem válhat a gazdaságok átszervezésének és a mezőgazdasági kistermelők felszámolásának motorjává az érintett régiókban; ragaszkodik továbbá ahhoz, hogy azok a földterületek, amelyeken fertőzött fákat találnak, mezőgazdasági területek maradjanak, és ne minősítsék át őket egyéb használatra, például idegenforgalmi vagy építési célra;
9. ragaszkodik ahhoz, hogy támogatást kell nyújtani a mezőgazdasági termelőknek az olajbogyók és az egyéb érintett termőfák helyreállításáért, és hogy a támogatásnak ki kell terjednie az agro-ökoszisztémák, többek között a talaj rehabilitációjára, továbbá egy robusztus biológiai sokféleség létrehozására, és különösen az ültetési anyagok genetikai sokféleségének biztosítására, amely ideális esetben magában foglalja a betegséggel szembeni rezisztenciát vagy toleranciát; úgy véli, hogy a nyújtott támogatás egyik céljának olyan kiegyensúlyozott, biológiailag sokféle agro-ökoszisztémák és tájak létrehozása kell legyen, amelyek jobban ellenállnak a jövőbeli támadásoknak;
10. felhívja a Bizottságot, hogy a felszámolásra irányuló intézkedések (a végrehajtási határozat 6. cikke) tartalmazzák a lépcsőzetes ellenőrzési intézkedések elvét, hogy a legpusztítóbb és visszafordíthatatlan intézkedéseket csak a legvégső esetben hajtsák végre; a növények szaporítóanyagai fertőzött területekről való mozgásának megállítására irányuló szigorú karantén-intézkedéseket követően a következő intézkedéseket kell lépésről-lépésre alkalmazni, mielőtt áttérnének a következő intézkedésre:
  - nem-invazív és nem pusztító intézkedések, többek között a beteg faágak szelektív metszése és elégetése, valamint egyéb fizikai módszerek;
  - ökológiai termelésre engedélyezett, a 889/2008/EK rendelet II. mellékletében felsorolt megfelelő növényvédő termékek használata;
  - integrált növényvédelem alkalmazása;
  - a növényvédő szerek ellenőrzött, pontos alkalmazása az érintett fákon, vagyis tilos a profilaktikus vagy általános alkalmazás, tilos rovarok egész rendszertani csoportjainak megcélzása, kizárólag olyan szerek használata, amelyek bizonyítottan hatékonyak és megfelelőek, továbbá az Unióban engedélyezett a használatuk, és először a legkevésbé káros anyagot kell alkalmazni; különös tekintettel kell lenni az EFSA következtetéseire a rovarölő szerek használatának kockázatairól és korlátozott hatékonyságáról; alkalmazásuk esetén ezeket az intézkedéseket az agro-ökoszisztéma – többek között a talaj – rehabilitációjával kell alátámasztani;
  - a kivágást kizárólag végső megoldásként lehet alkalmazni;
11. kéri a kutatásfinanszírozás növelését, többek között a Horizont 2020 program keretében, hogy foglalkozhassanak a kórtan még feltáratlan részleteivel, különös tekintettel a

részvételre ösztönző kutatásra, illetve a az érintett állandó növények toleráns és rezisztens fajainak kifejlesztésére; úgy véli ezért, hogy ennek a kutatásnak ki kell terjednie valamennyi gazdanövény és potenciális gazdanövény, vektorrovar és egyéb átviteli módok meghatározására is, és legfőképpen alternatívákat kell nyújtania a legpusztítóbb és visszafordíthatatlan megfékezési és felszámolási módszerek helyett, beleértve a megelőzési stratégiákat és a támadásra való érzékenységet;

12. felhívja a döntéshozókat, hogy elszigetelési stratégiájukban vegyék figyelembe a dísznövények kereskedelme jelentette kockázatot, mivel ezek a földközi-tengeri medencén kívül potenciális gazdanövények, különös tekintettel a betegség hordozójaként vagy (újra)fertőzési útként betöltött szerepükre;
13. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.